

wlekłych chorób narządu głosu – 24,4% w ogólnej liczbie chorób (w 2006 r. – 24,4%); w następnej kolejności: **pylic płuc** – 21,3% (21,3%), **chorób zakaźnych lub pasożytniczych** albo ich następstw – 20,4% (19,3%) oraz **trwałego ubytku słuchu** – 7,7% (9,4%).

Spśród **sekcji i działów gospodarki narodowej**, najwyższą zapadalność na choroby zawodowe odnotowano w leśnictwie, włączając działalność usługową – 787,6 (w 2006 r. – 664,8); górnictwie – 336,6 (309,1), w tym: górnictwie węgla kamiennego i brunatnego (lignitu); wydobywaniu torfu – 404,1 (366,8); produkcji metali – 166,2 (162,8) oraz rolnictwie i łowiectwie, włączając działalność usługową – 144,8 (128,4).

Wśród dominujących obecnie chorób zawodowych należy wymienić: przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym (dotyczą one w zdecydowanej większości **nauczycieli**), pylice płuc (głównie pylice **górników** kopalń węgla i pylice azbestowe) oraz choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa (występujące głównie wśród **pracowników służby zdrowia, rolników i leśników**).

W 2007 r. najwyższy współczynnik zapadalności na choroby zawodowe odnotowano w **województwach**: lubelskim – 73,1 (w 2006 r. – 73,7), śląskim – 68,4 (70,2), świętokrzyskim – 66,5 (62,6), małopolskim – 60,7 (41,4), podlaskim – 45,9 (45,6) i dolnośląskim – 32,5 (32,2). Natomiast najniższy współczynnik zachorowalności miało województwo mazowieckie – 14,1 (10,8).

W województwach o najwyższym współczynniku zapadalności najczęstszymi jednostkami chorobowymi były: w lubelskim – przewlekłe choroby narządu głosu, choroby zakaźne lub pasożytnicze; śląskim – pylice płuc, uszkodzenia słuchu; świętokrzyskim – choroby zakaźne lub pasożytnicze, przewlekłe choroby narządu głosu; małopolskim – przewlekłe choroby narządu głosu, nowotwory, uszkodzenia słuchu; podlaskim – choroby zakaźne lub pasożytnicze, przewlekłe choroby narządu głosu; dolnośląskim – pylice płuc, przewlekłe choroby narządu głosu, choroby zakaźne lub pasożytnicze, uszkodzenia słuchu.

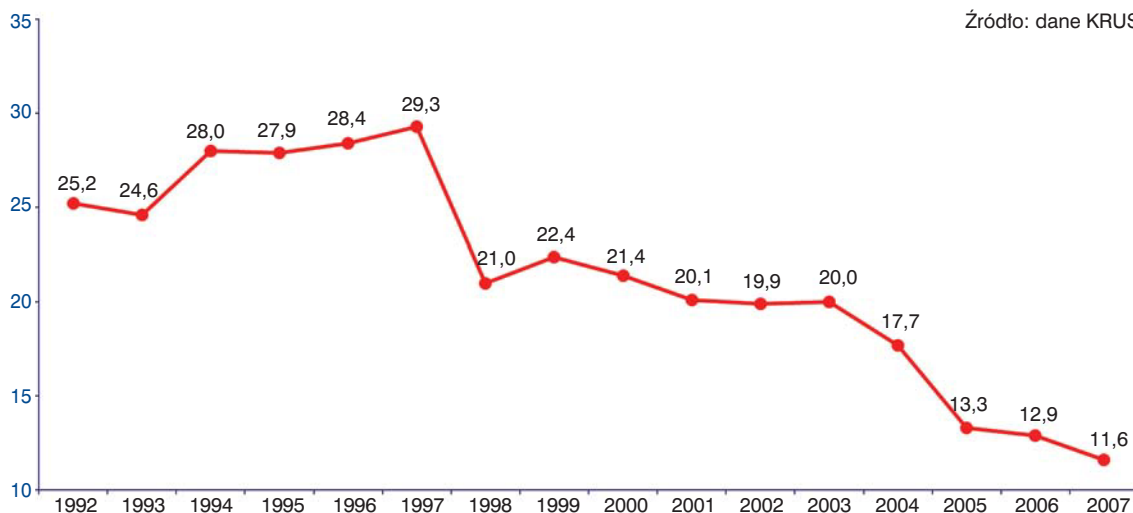
Szczegółowe dane statystyczne dot. chorób zawodowych – wg jednostek chorobowych – zawiera **załącznik nr 7**.

4. Wypadki przy pracy i choroby zawodowe w rolnictwie indywidualnym

Według danych Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, w 2007 r., rolnicy **zgłosili** – do placówek terenowych i oddziałów regionalnych KRUS – 29 363 zdarzeń wypadkowych, tj. o 3201 (o 10%) mniej niż w roku 2006. **Za wypadki przy pracy rolniczej uznano 28 113 spośród nich, tj. o 2804 (o 9%) mniej niż w roku poprzednim**, a w związku z 18 723 (w 2006 – 20 651) wypłacono odszkodowania.

W 2007 r. odnotowano zmniejszenie – o 23,5% liczby **wypadków śmiertelnych** (ze 123 ofiar w 2006 r. do 94 w 2007 r.), przy czym wskaźnik wypadkowości tych zdarzeń – zmienił się nieznacznie i wyniósł 0,06.

Wykres 81. Wypadki przy pracy rolniczej (liczba wypadków na 1000 ubezpieczonych rolników)

Źródło: dane KRUS

Wskaźnik wypadkowości, tj. „liczba poszkodowanych na 1000 ubezpieczonych rolników” spadł do poziomu 11,6. Jest to jego najniższa wartość od kilkunastu lat, ale pomimo systematycznego spadku, nadal znacznie przekracza ona wartość wskaźnika wypadkowości dla całej gospodarki; wypadki w rolnictwie zdarzają się **1,3-krotnie częściej** niż w pozostałych jej gałęziach.

Wypadki śmiertelne w rolnictwie to przede wszystkim skutek przejechania, uderzenia lub pochwycenia przez środki transportu w ruchu – 36,2%, a także nagłych zachorowań – 18,1% oraz upadków (z drabin, dachów) – 9,6%.

Powtarzającymi się **przyczynami wypadków**, podobnie jak w latach poprzednich, były:

- nieprzestrzeganie zasad bhp, brak odpowiedniej organizacji pracy;
- stosowanie przestarzałych technologii produkcji; stosowanie maszyn, urządzeń oraz narzędzi niespełniających wymogów bezpieczeństwa;
- brak znajomości zasad bezpiecznego użytkowania maszyn i urządzeń wynikających z instrukcji obsługi;
- nieużywanie ochron osobistych, odzieży i obuwia roboczego;

- nieznamość i nieprzestrzeganie przepisów kodeksu drogowego;

- nieporządek w pomieszczeniach gospodarczych, zły stan nawierzchni podwórzy, praca pod wpływem alkoholu, nieostrożność, pośpiech i rutyna.

Największą liczbę wypadków przy pracy rolniczej – w przeliczeniu na 1000 ubezpieczonych rolników – odnotowano w następujących **województwach**: warmińsko-mazurskim – 16,7; kujawsko-pomorskim – 15,1; lubelskim – 15,0; podlaskim – 12,9; pomorskim – 12,6 oraz wielkopolskim – 12,5. Natomiast najrzadziej ww. wypadki miały miejsce w województwie opolskim – 6,9; zachodniopomorskim – 7,9; śląskim – 8,4 oraz dolnośląskim – 8,2.

W roku sprawozdawczym **KRUS przyznał 105 jednorazowych odszkodowań z tytułu uszczerbku na zdrowiu spowodowanego chorobą zawodową** (w 2006 r. – 107). Dominowały – podobnie jak w latach poprzednich – choroby układu oddechowego (astma oskrzelowa, alergiczny nieżyt nosa) oraz choroby roznoszone przez kleszcze – borelioza, kleszczowe zapalenia mózgu i opon mózgowo-rdzeniowych. Najwięcej chorób zawodowych stwierdzono na terenie **województwa** podlaskiego (38), lubelskiego (18) oraz małopolskiego (10).